

• Premsa local, una premsa vital

- Ignasi Soler
- President del Col·legi de Periodistes de Catalunya
- Demarcació de Tarragona

Els mitjans de comunicació són els principals dibuixants del mapamundi amb què els ciutadans naveguem per la vida. Els oceans i els continents potser es perfilen amb la família i a l'escola però, a partir d'aquí, els mitjans l'amplien i la corregeixen cada dia. El posen al dia. I com que cada cop el món canvia més de pressa, sembla que ja pesen més les correccions que el mapa original.

Al nostre país hi ha pobles, i fins i tot comarques senceres, que a la premsa "nacional" —si és que som una nació— quasi no existeixen. I altres que directament no existeixen. Com que ningú no pot viure en un poble que no existeix, és necessària i vital la premsa local. Neix per fer "real" el món en què vivim, per situar-lo en el nostre mapa mental.

Vigilant de la salut pública

Hi ha una diferència molt important entre parlar i escriure. Podríem dir que, en general, parlem a la "babalà" però que, a l'hora d'escriure allò que hem dit, es desperta el nostre vigilant, interior i ens fa pensar dos cops allò que escrivim, com ho posem i com ho pot llegir un altre. Ho sabem molt bé, els periodistes. Sovint rebem queixes d'aquells que ens expliquen alguna cosa i, quan l'endemà ho veuen publicat, ens vénen a dir que... sí allò és el que van dir... però ells volien dir...

Només per això ja val la pena que hi hagi premsa local. Per qüestions de salut pública, és bo que allò que és important en la vida dels pobles s'expliqui per escrit i no com una xafardia qualsevol a la cua del forn o a la taula d'un cafè on, com en un joc infantil, la tercera o quarta versió de l'anomenat boca-orella ja no la reconeixeria, i menys signaria, el portaveu original.

Democràcia i llibertat

Diuen que els mitjans han de garantir el dret i la llibertat d'expressió de la gent, i aquesta és la base de la democràcia. Però qui s'expressa en els grans mitjans? Siguin públics o privats. Quan apareix publicada la nostra opinió? Els mitjans locals, per proximitat, per les dimensions de la societat que els fa possibles, són més a prop de donar a la gent el dret a intervenir, a opinar. Sigui el qui escriu o el qui opina de l'escrit. En aquest sentit, per la immediatesa i flexibilitat, les ràdios locals encara tenen un paper més destacat. I, a través d'aquests mitjans no sols s'expressa sinó que també s'organitza la personalitat dels pobles. De vegades, fins al punt de

donar capacitat de resposta quan des del poder o des de les “capitals” s’ignora als seus habitants i es tracta el territori com si fos un desert. Com que són pobles que no apareixen en el mapamundi dels mitjans “nacionals”...

Periodistes amb personalitat

Els mitjans locals són sovint escoles de formació de periodistes. Però no de simples professionals, sinó de periodistes de veritat. D’aquells responsables i amb personalitat, que s’estimen la feina que fan. La raó és fàcil d’entendre. Qui fa la premsa local sap que l’endemà de publicar es trobarà al carrer o al bar amb els qui saben tant com ell del problema que ha tractat. Amb les seves fonts, però també amb els afavorits i perjudicats per les cròniques publicades. Ha d’estar segur que ningú li podrà rebatre la informació i els arguments, i ha d’estar disposat a defensar les seves tesis, a donar la cara. La premsa local és molt important i posar per escrit les coses també, però en aquest petit món, un parell de patinades poden acabar per sempre amb les seves fràgils publicacions. Als periodistes locals no els queda més remei que ser responsables i tenir una personalitat forta.

Premsa amb futur?

Amb tots aquests ingredients hauríem de pensar en el futur de la premsa local amb optimisme. Però no tenim per què. La premsa té un cost. Certament de diners. Però també humà, i en el cas de la premsa local aquest factor és especialment important. El futur de la premsa en general, i de la local en particular, depèn que la societat estigui disposada a pagar-lo. Del fet que la gent la demani fins al punt d’aportar-hi els diners necessaris, i que hi hagi personal disposat a fer-la, a posar-hi hores i feina, en aquest cas molts cops després de la jornada laboral. També pot no passar. Els pobles es poden conformar a sortir en el mapa del temps dels grans mitjans i als ciutadans, raonablement menjats i vestits, ningú els pot retreure que s’entretinguin confortablement des del sofà amb les històries d’amor i banyes de Nova York, que a hores d’ara tots sabem que són exactament iguals a les històries d’amor i banyes de Blancafort o Sarraí.

Mentre ens preguntem si la voldrem seguir fent en el futur, és hora de fer un homenatge a la premsa local i als qui l’han fet possible en els últims trenta anys. Gràcies. Moltes gràcies.